

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Ssk/94/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7022200231
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viola Takáčová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:7022200231.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD., LL.M. a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: I. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, zastúpeného advokátom JUDr. Filipom Gaľom, so sídlom Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SPSČ 022/001315-005 zo dňa 15.03.2022, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Správneho súdu v Košiciach č. k. KE-2Sa/7/2022-84 zo dňa 25.03.2025, t a k t o

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.
- II. Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

I. Priebeh správneho súdneho konania

1. Správny súd v Košiciach (ďalej len „správny súd“) napadnutým rozsudkom z 25.03.2025, č. k. KE-2Sa/7/2022-84 postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol správnu žalobcu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. SPSČ-PO3-2022/001315-005 zo dňa 15.03.2022, ktorým podľa § 59 ods. 2 s poukázaním na § 84 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 328/2002 Z.z.“) posúdil odvolanie podané proti rozhodnutiu odboru sociálneho zabezpečenia, sekcie personálnych a sociálnych činností Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. SPSČ-OSZ-55.232-1/2021-VZ zo dňa 25.11.2021, ktorým bol bývalému príslušníkovi Hasičského a záchranného zboru priznaný od 01.08.2021 výsluhový dôchodok vo výške 1066,44 eur mesačne, ktorý bol zvýšený o 18,20 eur na sumu 1084,64 mesačne za dobu trvania služobného pomeru, ktorá predstavuje celkom 26 rokov a 171 dní (z toho 18 rokov a 77 dní do 30.04.2013).

2. Správny súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného preskúmal najmä v intenciách § 60 ods. 2 a § 58 ods. 1 písm. a), h) a j) zákona č. 328/2002 Z.z., § 65 ods. 1 zákona č. 126/1985 Zb., § 67 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 126/1985 Zb. účinného do 31.12.1990 (tiež účinného od 01.01.1991) § 21 ods. 1, § 106 zákona č. 315/2001 Z.z. a v režime stanovenom Správnym súdnym poriadkom dospel k záveru o nedôvodnosti podanej správnej žaloby.

3. Správny súd mal z obsahu spisov za preukázateľne zistené, že rozhodnutím riaditeľa KR PZ HaZZ v Košiciach č. 137 zo dňa 07.06.2021 skončil žalobcovi služobný pomer na základe písomnej žiadosti podľa § 61 zákona č. 315/2001 Z.z. dňom 31.07.2021. Žiadosťou doručenou príslušnému odboru prvostupňového správneho orgánu dňa 31.08.2021 ako bývalý príslušník HaZZ požiadal o priznanie výsluhového dôchodku podľa § 143aa písm. a), § 143ab ods. 1, § 143ac ods. 1 písm. a) a § 58 zákona č. 328/2002 Z.z. ako dávky výsluhového zabezpečenia. Rozhodnutím č. SPSČ-OSZ-55.232-1/2021-VZ zo dňa 21.11.2021 mu bol priznaný výsluhový dôchodok od 01.08.2021 vo výške 1 066,44 eur mesačne,

ktorý bol súčasne podľa § 143aj ods. 2 zákona č. 328/2002 Z.z. zvýšený o 18,20 eur na sumu 1084,64 eur mesačne. Do doby trvania služobného pomeru rozhodujúcej na vznik nároku na výsluhový dôchodok bola v súlade s § 58 ods. 1 písm. a), h) a j) zákona č. 328/2002 Z.z. započítaná doba výkonu základnej vojenskej služby v trvaní od 03.04.1985 do 31.03.1987, výkon zamestnania na odbore PO Okresného úradu Gelnica od 15.02.1997 do 31.03.2002 a doba trvania služobného pomeru hasiča od 01.04.2002 do 31.07.2021; doba trvania služobného pomeru žalobcu tak predstavuje celkom 26 rokov a 171 dní, z toho 18 rokov a 77 do 30.04.2013. Proti prvostupňovému rozhodnutiu žalobca podal odvolanie. Žalovaný prvostupňové rozhodnutie rozhodnutím č. SPSČ-PO3-2022/0013115-005 zo dňa 15.03.2022 potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol.

4. Správnu žalobou žiadal žalobca rozhodnutie správnych orgánov preskúmať súdom. Namietal, že do doby trvania služobného pomeru nebola v súlade s § 58 ods. 1 písm. r) zák. č. 328/2002 Z.z. započítaná doba zamestnania od 01.11.1989 do 15.02.1997 v ZŤS Prakovce, resp. POPRAKO spol. s.r.o. Prakovce, v ktorom bol zriadený závodný požiarny útvar a doba trvania jeho služobného pomeru ako hasiča bola dlhšia ako 10 rokov. Požiarnícku činnosť vykonával ako hlavné povolanie, nie je možné ju posudzovať prísne formalisticky, ale podľa náplne práce, absolvovaných kurzov, menovaní a hodností. Podľa výpisu z elektronického účtu poistenca vedeného v Sociálnej poisťovni a zhodne aj z obsahu spisov mal správny súd za preukázané, že žalobca bol v ZŤS Prakovce zamestnaný od 01.01.1985 do 31.08.1995, z toho od 01.01.1985 do 31.10.1989 ako nástrojár a od 01.11.1989 do 31.08.1995 ako technik - strojník; v dobe od 01.08.1993 do 31.08.1995 mal povolené neplatené voľno z dôvodu, že pracoval v spoločnosti POPRAKO, s.r.o. Prakovce. Z evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia žalobcu vyplýva, v spoločnosti POPRAKO, s.r.o. Prakovce bol zamestnaný od 01.08.1993 do 12.02.1997. Ďalej bolo preukázané, že v období od 01.01.1995 do 30.06.1996 bol samostatne zárobkovo činnou osobou. Zo stanoviska KR HaZZ zo dňa 12.01.2022 bolo preukázané, že v ZŤS Prakovce v dobe výkonu zamestnania žalobcu v predmetnom podniku nebol zriadený závodný požiarnícky útvar.

5. Správny súd v súvislosti s posudzovaním žalobnej námietky týkajúcej sa vyhodnotenia doby zamestnania žalobcu v období, ktoré nebolo započítané do doby trvania služobného pomeru v plnom rozsahu, v bode 69 rozhodnutia stotožnil so záverom prvostupňového správneho orgánu a žalovaného, podľa ktorého u zamestnávateľa žalobcu v spornom období nebol zriadený závodný požiarny útvar, a preto nie je možné žalobcovi do doby trvania služobného pomeru ako rozhodujúcu na vznik nároku na výsluhový príspevok a iné dávky a ich výšku v zmysle § 58 ods. 1 písm. a), h) a j) zákona č. 328/2002 Z.z. započítať jeho dobu zamestnania od 01.11.1989 do 14.02.1997. Podľa názoru správneho súdu bez pochybností zo záväzného stanoviska KR HaZZ z 12.01.2022 zistené, že v ZŤS Prakovce v dobe výkonu zamestnania žalobcom nebol zriadený závodný požiarny útvar. Uvedený záver vyplýva aj z listín v osobnom spise žalobcu, stanovisko Okresnej správy požiarnej ochrany v Spišskej Novej Vsi č. PO-479/6/1993 a rozhodnutie uvedeného úradu č. PO-326/6-1991/Sv zo dňa 06.05.1991, podľa ktorého v podniku ZŤS Prakovce bol zriadený dobrovoľný závodný požiarny zbor (a nie závodný požiarny útvar). Týmto rozhodnutím bolo ZŤS Prakovce uložené „zaradiť pre zvýšenie akcieschopnosti a skvalitnenie činnosti dobrovoľného závodného požiarného zboru, ktorý bol v organizácii vytvorený v sile dvoch družstiev 1+12 pracovníkov, ktorí vykonávali službu v dobrovoľnom závodnom požiarnom zbore ako svoje povolanie v zmysle § 70 až § 73 zákona č. 126/1985 Zb.“ V ZŤS Prakovce bola teda zriadená jednotka požiarnej ochrany podľa § 65 ods. 1 písm. c) zákona č. 126/1985 Zb., a to dobrovoľný závodný požiarny zbor a v zmysle § 68 ods. 3 tohto zákona boli v ňom zaradení pracovníci, ktorí vykonávali túto službu ako svoje povolanie. Skutočnosť, že v spoločnosti ZŤS Prakovce bol zriadený dobrovoľný závodný požiarny zbor, tak ako to vyplýva z uvedených ustanovení zákona č. 126/1985 Zb., je preukázané aj rozkazom náčelníka Okresnej správy Zboru požiarnej ochrany Spišská Nová Ves č. 11/91 zo dňa 11.07.1991, ktorým bol žalobca vymenovaný do hodnosti rotný PO, a v ktorom sa uvádza, že žalobca je zaradený ako technik-strojník DZPZ ZŤS Prakovce. O uvedenom svedčia aj ostatné písomnosti, na ktoré sa žalovaný v napadnutom rozhodnutí odvoláva, a to rozkaz Náčelníka Okresnej správy Zboru požiarnej ochrany Spišská Nová Ves č. 5/93 zo dňa 20.07.1993 (žalobca bol zaradený ako technik-strojník DZPZ ZŤS Prakovce) a osobná evidenčná karta príslušníka Zboru požiarnej ochrany (cit.... od 01.11.1989 v DZPZ Prakovce). Závodný požiarny útvar podľa uvedeného stanoviska KR HaZZ nebol zriadený ani v spoločnosti POPRAKO, s.r.o.

6. Správny súd sa v bode 71 vysporiadal so skutočnosťami uvádzanými v čestných vyhláseniach spolupracovníkov žalobcu N. C., C. Z. a I. Y. zo dňa 08.12.2021 a v ich prílohách (pracovné zmluvy, náplne práce), tak ako sú súčasťou administratívneho spisu a skutočností, ktoré menovaní uviedli vo svojich svedeckých výpovediach v súdnom konaní. Uzavrel, že tieto nemajú relevantný vplyv na závery správnych orgánov. Správny súd nespochybnil pracovnú náplň žalobcu a jeho spolupracovníkov, vážnosť ich povolania a význam pre zamestnávateľa a verejnosť. Uviedol, že je potrebné rozlišovať

pojmy „pracovný pomer“ a „služobný pomer“, nakoľko ich právne definície nie sú totožné a nie je možné ich zamieňať. Pre priznanie nárokov podľa zákona č. 328/2002 Z.z. v tomto prípade nárokov je v zmysle § 58 ods. 1 striktné dané, že dobou trvania služobného pomeru rozhodujúcou na vznik nároku je okrem iných aj doba trvania služobného pomeru hasiča a doba výkonu zamestnania ako príslušníka Zboru požiarnej ochrany. Existencia týchto dôb v prípade žalobcu nebola preukázaná. K odbornej praxi v bode 72 správny súd uviedol, že je nutné striktné rozlišovať nároky plynúce z dĺžky započítanej odbornej praxe od nárokov vyplývajúcich z doby trvania služobného pomeru, ktorý je rozhodný pre určenie výšky odchodného a výsluhového dôchodku, nakoľko ide o dva samostatné a rôzne na seba nezávislé inštitúty (rozsudok NS SR sp. zn. 4Sžso/52/2013 zo dňa 20.02.2015). Vychádzajúc z uvedeného sa správny súd stotožnil s právnym názorom žalovaného, že dĺžku odbornej praxe podľa ustanovení zákona č. 315/2001 Z.z. nie je možné stotožňovať s dobou trvania služobného pomeru, ktorá je podľa § 58 zákona č. 328/2002 Z.z. rozhodujúca na posúdenie splnenia podmienok vzniku nároku na dávky výsluhového zabezpečenia, pretože tieto právne inštitúty sú samostatné a na seba nezávislé. Dobu zamestnania od 01.11.1989 do 12.02.1997, podľa evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia, ktorá bola žalobcovi započítaná do doby započítateľnej odbornej praxe pre platové náležitosti podľa zákona č. 315/2001 Z.z. tak nie je možné stotožňovať s dobou trvania služobného pomeru, ktorá je podľa § 58 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z.z. rozhodujúca na vznik nároku na výsluhový dôchodok a pre výšku tejto dávky. Správny súd sa stotožnil aj so záverom žalovaného o posúdení školení a kurzov, ktoré žalobca pravidelne absolvoval, ako odborné prípravy, ktorej bol ako člen dobrovoľného závodného požiarneho zboru sa povinný podľa § 72 ods. 3 a 4 zákona č. 162/1985 Zb. zúčastňovať.

7. Z vyššie uvedených dôvodov správny súd vyhodnotil správnu žalobu za nedôvodnú, a preto ju podľa § 190 SSP zamietol.

II. Kasačná sťažnosť a vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

8. Proti uvedenému rozsudku správneho súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, a? to z dôvodov uvedených v § 440 ods. 1 písm. g) SSP.

9. Správne mu súdu vytýkal, že vychádzal striktné formalisticky z toho, že v žiadnom archíve sa nenachádza zriaďovacia listina závodného požiarneho útvaru v ZŤS Prakovce, preto mal za preukázané, že v tomto závode nebol zriadený závodný požiarne útvary (ZPÚ). Táto skutočnosť má byť potvrdená aj ďalšími stanoviskami a rozkazmi označenými v odôvodnení rozhodnutia, kde je v súvislosti so ZŤS Prakovce uvádzaný len dobrovoľný závodný požiarne útvary zbor. Správny súd tak postupoval nesprávne, keď nedôslednosť v evidenciách štátu počítal na ťarchu sťažovateľa a absenciu zriaďovacej listiny v archívoch vyhodnotil ako dôkaz o neexistencii závodného požiarneho útvaru a v ZŤS Prakovce.

10. Kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP odôvodnil tým, že správny súd nevyhodnotil predložené dôkazy a v odôvodnení rozhodnutia chýba zmienka o vyhodnotení argumentov sťažovateľa. V kasačnej sťažnosti tvrdil, že sa správny súd vôbec nevysporiadal s tým, prečo bol sťažovateľ rozkazom náčelníka Okresnej správy Zboru požiarnej ochrany Spišská Nová Ves 11/91, ako aj 5/93 vymenovaný do hodnosti rotný PO a neskôr povýšený do hodnosti praporčík PO, keď mal byť len členom DZPZ. Podľa § 93 zák. č. 126/1985 Zb. pritom pracovníkom závodných požiarne útvary patria hodnosti s označením príslušnosti k závodnému požiarne útvary a rovnošata (ods. 1), členom dobrovoľných verejných požiarne útvary a dobrovoľných závodných požiarne útvary patrí rovnošata a funkčné označenie (ods. 2). Sťažovateľ tvrdil, že ak bol menovaný do hodnosti, nemohol byť členom DZPZ, pretože týmto prislúchalo len funkčné označenie a nie hodnosť. Správny súd túto argumentáciu prehliadol. Navrhované dokazovanie na miesto a spôsob výcviku a ďalšej odbornej prípravy súd v požadovanom rozsahu nevykonával. Odôvodnil to tým, že takýto dôkaz by nemal za následok iné rozhodnutie vo veci. V prípade neexistencie spoľahlivých dôkazov o charaktere jednotky požiarnej ochrany, resp. v prípade protichodných a zmätočných označení tejto jednotky je práve obsahová náplň činnosti jednotky, ako aj miesto výcviku (výcvik príslušníkov ZPÚ prebiehal v Žiline, výcvik členov DZPZ v Martine), časové limity výcviku (ZPÚ do 1 minúty, DZPZ do 5 minút podľa § 60 ods. 1 vyhl. MV SR č. 446/1991 Zb.) a povyšovanie do hodností podstatnou skutočnosťou, s ktorou sa správny súd vo svojom rozhodnutí nezaoberal.

11. Podľa sťažovateľa ďalším podstatným pochybením je aj to, že správny súd sa vyhol posúdeniu, či výkon zamestnania v spoločnosti POPRAKO spol. s r. o. spadal pod výkon zamestnania v závodnom požiarne útvary podľa § 58 ods. 1 písm. r) zákona č. 328/2002 Z.z. Táto spoločnosť minimálne od 14.02.1995 mala ako jeden z predmetov činnosti aj „zriaďovanie a prevádzkovanie jednotky požiarnej ochrany“ a pôsobil v nej požiarne útvary, v ktorom sťažovateľ pracoval. Správne mu súdu vytýkal, že bez akéhokoľvek odôvodnenia stroho skonštatoval, že ani v spoločnosti POPRAKO spol. s r. o. nebol

zriadený závodný požiarny útvar. Takýmto postupom správny súd porušil ustanovenie § 139 ods. 2 SSP tým, že neposúdil všetky sťažovateľove pre vec podstatné skutkové a právne argumenty, pričom toto opomenutie malo takú intenzitu, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby kasačný súd rozhodnutie správneho súdu zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie a zároveň prizná žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

13. Kasačná sťažnosť bola žalovanému doručená na vedomie dňa 23.05.2025.

14. Žalovaný sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti s argumentáciou a právnym názorom žalobcu vyjadreným v kasačnej sťažnosti nestotožnil. Žalovaný plne súhlasil s výrokom napadnutého rozsudku a trval na svojom vyjadrení k podanej žalobe zo dňa 14.06.2022. Navrhol kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP zamietnuť.

15. Vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti bolo žalobcovi doručené na vedomie dňa 27.06.2023.

III. Aplikovaná právna úprava a posúdenie veci kasačným súdom

16. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná.

17. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

18. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

19. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

20. Podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

21. Podľa § 199 ods. 1 písm. h) SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie príslušného útvaru sociálneho zabezpečenia.

22. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok správneho súdu, ktorým podľa § 190 SSP zamietol správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného vo veci priznania výsluhového dôchodku za celkovú započítanú dobu trvania služobného pomeru 26 rokov a 171 dní (z toho 18 rokov a 77 dní do 30.04.2013).

23. Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 328/2002 Z.z. pod pojmom policajt sa na účely tohto zákona rozumie príslušník Policajného zboru, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchranej služby, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže a ozbrojený príslušník finančnej správy, 1a) ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Podľa § 60 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z.z. základ na výpočet výsluhového príspevku, odchodného, úmrtného, výsluhového dôchodku a invalidného výsluhového dôchodku sa zistí z priemerného mesačného služobného platu dosiahnutého v období posledných desiatich skončených kalendárnych rokov pred dňom skončenia služobného pomeru u policajta podľa odseku 2 a u profesionálneho vojaka podľa odseku 4.

25. Podľa § 143aa písm. a) zák. č. 328/2002 Z.z. policajt alebo profesionálny vojak, ktorého služobný pomer vznikol pred 1. májom 2013 a skončí po 30. apríli 2013, má nárok na výsluhový dôchodok, ak jeho služobný pomer trval najmenej 15 rokov pred 1. májom 2013.

26. Podľa § 143ab ods. 1 zák. č. 328/2002 Z.z. výsluhový dôchodok policajta a profesionálneho vojaka uvedeného v § 143aa písm. a) je za 15 rokov trvania služobného pomeru 30% základu zisteného podľa § 143ac ods. 1 písm. a), za 16. skončený rok trvania služobného pomeru a za každý ďalší skončený rok trvania služobného pomeru až do 20. skončeného roka trvania služobného pomeru vrátane sa výmera výsluhového dôchodku zvyšuje o 2% základu zisteného podľa § 143ac ods. 1 písm. a), za 21. skončený rok trvania služobného pomeru a za každý ďalší skončený rok trvania služobného pomeru až do 25. skončeného roka trvania služobného pomeru vrátane sa výmera výsluhového dôchodku zvyšuje o 3% základu zisteného podľa § 143ac ods. 1 písm. a), za 26. skončený rok trvania služobného pomeru a za každý ďalší skončený rok trvania služobného pomeru až do 30. skončeného roka trvania služobného pomeru vrátane sa výmera výsluhového dôchodku zvyšuje o 1% základu zisteného podľa § 143ac ods.

1 písm. a), za 31. skončený rok trvania služobného pomeru a za každý ďalší skončený rok trvania služobného pomeru sa výmera výsluhového dôchodku zvyšuje o 0,5% základu zisteného podľa § 143ac ods. 1 písm. a), najviac do 65% základu zisteného podľa § 143ac ods. 1 písm. a).

27. Z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia žalovaného okrem iného vyplýva, že v konaní o priznaní výsluhového dôchodku žalobcu bolo za zadovážených podkladov zistené, že rozhodnutím riaditeľa Krajského riaditeľstva HaZZ v Košiciach č. 137 zo dňa 07.06.2021 podľa § 61 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z.z. o HaZZ v znení neskorších predpisov a v súlade s § 58 ods. 1 písm. a), h) a j) zákona č. 328/2002 Z.z. bola do doby trvania služobného pomeru žalobcu rozhodujúcej na vznik nároku na výsluhový dôchodok započítaná doba výkonu základnej vojenskej služby v trvaní od 03.04.1985 do 31.03.1987 podľa § 58 ods. 1 písm. a) zák. č. 328/2002 Z.z., obdobie zamestnania vo funkcii strojník na Okresnom úrade Gelnica od 15.02.1997 do 31.03.2002 podľa § 58 ods. 1 písm. j) zák. č. 328/2002 Z.z. a doba trvania služobného pomeru príslušníka HaZZ od 01.04.2002 do 31.07.2021 podľa § 58 ods. 1 písm. h) zákona č. 328/2002 Z.z.; služobný pomer v štátnej službe príslušníka HaZZ skončil dňom 31.07.2021. Z uvedeného vyplýva, že celková započítaná doba trvania služobného pomeru tak predstavuje 26 rokov a 171 dní (z toho 18 rokov a 77 dní do 30.04.2013). Základom na výpočet sumy výsluhového dôchodku bol v súlade s § 143ac ods. 1 písm. a) zák. č. 328/2002 Z.z. priemerný mesačný služobný plat, ktorý dosiahol v období posledných desiatich skončených kalendárnych rokov pred dňom skončenia služobného pomeru, a to v príjmovom najlepšom skončenom kalendárnom roku služobného pomeru v rozhodujúcom období na zistenie základu na výpočet výsluhového dôchodku, ktorým bol kalendárny rok 2020. Vzhľadom na skutočnosť, že celková doba trvania služobného pomeru zhodnotená na vznik nároku na výsluhový dôchodok predstavuje celkom 26 rokov a 171 dní, v súlade s § 143ab ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. výsluhový dôchodok tak predstavuje 56% zo základu na jeho výpočet (za 15 rokov trvania služobného pomeru 30% základu, za 16. - 20. skončený rok trvania služobného pomeru 10% základu a za 21.-25. skončený rok trvania služobného pomeru 15% základu a za 26. skončený rok služobného pomeru 1% základu, čo predstavuje sumu 1066,44 eur mesačne (56% zo sumy 1904,34 eur).

28. Žalobca rozhodnutie o priznaní výsluhového dôchodku v časti odôvodnenia podľa bodu 28 nenamietal.

29. Medzi účastníkmi konania v danej veci ostalo sporné 1/ nezapočítanie doby trvania služobného pomeru od 01.11.1989 do 15.02.1997 podľa § 58 ods. 1 písm. r) zákona č. 328/2002 Z.z., t.j. doba zamestnania v ZŤS Prakovce š.p., a teda 2/ sporné ostalo posúdenie, či žalobca od 01.11.1989 pracoval v ZŤS Prakovce š.p. v dobrovoľnom závodnom hasičskom zbore.

30. Podľa § 2 zák. č. 126/1985 Zb. v znení účinnom do 31.12.1990 orgány a organizácie zabezpečujú plnenie povinností vyplývajúcich pre nich z tohto zákona a predpisov vydaných na jeho základe alebo z iných predpisov upravujúcich povinnosti na úseku požiarnej ochrany (ďalej len „predpisy o požiarnej ochrane“) ako neoddeliteľnú súčasť svojej riadiacej, hospodárskej alebo inej základnej činnosti a neodkladne odstraňujú zistené nedostatky.

31. Podľa § 6 ods. 1 zák. č. 126/1985 Zb. v znení zákona účinnom do 31.12.1990 organizácie

a) obstarávajú a inštalujú v potrebnom množstve a druhoch požiarne signalizáciu, hasiace zariadenia, požiarne techniku a iné vecné prostriedky požiarnej ochrany so zreteľom na požiarne nebezpečenstvo v organizácii a udržiavajú ich v riadnom stave,

b) vykonávajú určené opatrenia pri činnostiach alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru a pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb,

c) oznamujú bezodkladne okresnému národnému výboru a nadriadenému orgánu každý požiar, ktorý vznikol v organizácii,

d) uplatňujú pri výskume a vývoji nových výrobkov, materiálov a technológií požiadavky na požiarne bezpečnosť,

e) vykonávajú pravidelnú kontrolu dodržiavania predpisov o požiarnej ochrane a plnenia príkazov, zákazov a pokynov týkajúcich sa požiarnej ochrany,

f) plnia ostatné povinnosti vyplývajúce pre nich z predpisov o požiarnej ochrane a z opatrení uložených im nadriadeným orgánom alebo orgánom vykonávajúcim štátny požiarne dozor.

32. Podľa § 65 ods. 1 zák. č. 126/1985 Zb. v znení zákona účinnom do 31.12.1990 jednotkami požiarnej ochrany sú:

a) útvar Zboru požiarnej ochrany, ktorý je zložený z príslušníkov,

b) závodný požiarne útvar, ktorý je zložený z pracovníkov organizácie (ďalej len „pracovníci“),

c) dobrovoľný verejný požiarne zbor a dobrovoľný závodný požiarne zbor, ktoré sú zložené z osôb, ktoré vykonávajú činnosť v týchto jednotkách požiarnej ochrany dobrovoľne popri svojom zamestnaní (ďalej len „členovia“) a sú spravidla členmi Zväzu požiarnej ochrany.

33. Podľa § 66 ods. 5 zák. č. 126/1985 Zb. v znení zákona účinnom do 31.12.1990 na základe dohody medzi ministerstvom vnútra, ústredným orgánom a krajským národným výborom môže byť zriadený útvar Zboru požiarnej ochrany aj v organizácii. Zásady zriaďovania útvarov Zboru požiarnej ochrany v organizáciách ustanoví vláda Slovenskej socialistickej republiky.

34. Kasačný súd, zhodne ako správny súd mal z výsledkov vykonaného dokazovania preukázateľne zistené, žalovaný k odvolacím dôvodom, ktoré sa týkali nezapočítania doby trvania služobného pomeru podľa § 58 ods. 1 písm. r) zákona č. 328/2002 Z.z., požiadal Krajské riaditeľstvo HaZZ v Košiciach o vydanie záväzného stanoviska k zohľadneniu doby zamestnania žalobcu od 01.11.1989 do 15.02.1998, kedy bol zamestnaný v ZŤS š.p. Prakovce a potom v obchodnej spoločnosti POPRAKO s.r.o. Zo stanoviska krajského riaditeľstva HaZZ z 12.01.2022 bolo zistené, že v ZŤS Prakovce v dobe výkonu zamestnania žalobcom v predmetnom podniku nebol zriadený závodný požiarly útvar. I. od 01.11.1989 pracoval v ZŤS Prakovce š.p. v Dobrovoľnom závodnom hasičskom zbore, čo vyplynulo aj z jeho vlastnoručne napísaného životopisu a táto skutočnosť je potvrdená aj jeho osobným dotazníkom zo dňa 15.02.1997, kde sa uvádza ZAV.POŽ.ZBOR PRAKOVCE...POŽIARNIK-STROJNÍK...1.11.1989 - 31.8.1995. V období od 01.09.1995 - 14.02.1997 pracoval v spoločnosti POPRAKO, spol. s.r.o. Prakovce ako požiarlyk-strojnyk.

35. Z ďalšieho listinného dôkazu - z písomnosti „Stanovisko k žiadosti o zmenu zabezpečenia požiarnej ochrany v š.p. ZŤS Prakovce vydané dňa 16.06.1993 Okresnou správou požiarnej ochrany v Spišskej Novej Vsi pod č. PO-479/6-1993 vyplýva, že Závody ťažkého strojárstva Prakovce je povinný na základe rozhodnutia Okresnej správy požiarnej ochrany v Spišskej Novej Vsi č.p. PO-326/6-1991/Sv zo dňa 06.05.1991 zabezpečovať požiarly ochranu osôb a majetku pred požiarlymi 1+12 pracovníkmi, ktorí vykonávajú túto činnosť ako svoje povolanie na zvýšenie akcieschopnosti dobrovoľného závodného požiarneho zboru tohto podniku. Právna zodpovednosť za dodržiavanie povinností stanovených orgánom štátneho požiarneho dozoru trvá až do zrušenia štátneho podniku (Okresná správa Zboru požiarnej ochrany v Spišskej Novej Vsi rozhodla o tejto povinnosti na základe pôvodného rozhodnutia ONV - OS Zboru PO v Spišskej Novej Vsi PO č. 158/6-1987-6 zo dňa 4.2.1987, ktoré sa s účinnosťou novely zákona o požiarnej ochrane ruší a nahrádza týmto rozhodnutím zodpovedajúcim § 68 ods. 3 cit. zákona. Pôsobnosť dobrovoľného závodného požiarneho zboru so zaradením pracovníkov vykonávajúcich túto službu ako svoje povolanie v zmysle predpisov o požiarnej ochrane vo vašej organizácii je nevyhnutné z hľadiska požiarneho rizika pracovísk so zvýšeným požiarlym nebezpečenstvom, početnosti objektov a pracovníkov organizácie a z hľadiska ekonomického rizika pri vzniku požiarov.

36. V ďalšom z podkladov dostupných Krajskému riaditeľstvu HaZZ vyplýva, že v spoločnosti POPRAKO s.r.o. Prakovce nebol zriadený závodný požiarly útvar.

37. Z výsledkov takto vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že žalobca na preukázanie svojho tvrdenia o výkone zamestnania v závodnom požiarlym útvaré predložil okrem iného aj pracovné zmluvy, osvedčenia o absolvovaní základného kurzu nováčikov jednotiek PO z povolania č.p.: ŠPO-135/7-40/1990 zo dňa 29.06.1990, rozkaz náčelníka Okresnej správy Zboru požiarnej ochrany Spišská Nová Ves číslo PO-528/2-1991 zo dňa 11.07.1991 a číslo PO-549/2-1993 zo dňa 20.07.1993 o vymenovaní do hodnosti. Z osvedčenia vyplýva, že v čase jeho vydania pracoval v Závodnom požiarlym útvaré Závodov ťažkého strojárstva Prakovce š.p.; v rozkazoch o vymenovaní do hodnosti sa však uvádza, že bol členom Dobrovoľného závodného požiarneho zboru Závodov ťažkého strojárstva š.p. Prakovce.

38. Ústavný súd už v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 274/07 z 11. októbra 2007 uviedol, že „orgány aplikujúce správne právo a spomedzi nich osobitne sudcovia pri rozhodovaní v správnom súdnictve sú oprávnení nedostatky zákonnej právnej úpravy svojím výkladom odstraňovať. Takéto odstraňovanie však nemožno považovať za legislatívnu činnosť, ktorá by narušala ústavný princíp trojdelenia štátnej moci. Sudca pri interpretácii normy správneho práva nesmie tvoriť, ale môže odhaľovať a formulovať vzťahy medzi jednotlivými právnymi normami vychádzajúc z účelu a zmyslu právnej úpravy. Jedinou požiarlym, ktorá je pritom na sudcu kladená, je ústavná konformita výkladu (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky).“.

39. Za daných okolností bolo úlohou kasačného súdu v intenciách ust. § 65 zákona č. 126/1985 Zb. konštatovať, že zákonodarca rozlišoval medzi závodným požiarlym útvarom a dobrovoľným závodným požiarlym útvarom. Správne orgány mali z vykonaného dokazovania zistené, že v ZŤS Prakovce v dobe výkonu zamestnania žalobcu v predmetnom podniku nebol zriadený závodný požiarly útvar. Žalobca vo vlastnoručne napísanom životopise a zhodne aj v osobnom dotazníku zo dňa 15.02.1997, ktoré sú prílohou administratívneho spisu žalovaného, sám potvrdil, že od 01.11.1989 pracoval v ZŤS Prakovce š.p. v Dobrovoľnom závodnom hasičskom zbore.

40. Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané zriadenie útvaru Zboru požiarnej ochrany v ZŤS Prakovce š.p. tak, ako to upravilo ust. § 66 ods. 5 zákona č. 126/1985, t.j. na základe dohody medzi ministerstvom vnútra, ústredným orgánom a krajským národným výborom.

41. Ku kasačným námietkam, v ktorých žalobca preukazoval, že absolvoval kurz nováčikov a že sa pravidelne zúčastňoval školení, je potrebné uviesť, že pokiaľ sťažovateľ plnil povinnosti člena dobrovoľného závodného požiarneho zboru a povinne sa zúčastňoval v určenom rozsahu na odbornej príprave, tak takáto zákonná povinnosť mu vyplývala z ust. § 72 ods. 3 a 4 zákona č. 126/1985 Zb.

42. Z dôvodov uvedených vyššie sa najvyšší správny súd nestotožnil s námietkami žalobcu voči napadnutému rozsudku správneho súdu uvedenými v kasačnej sťažnosti. Podanú kasačnú sťažnosť považuje za nedôvodnú, a preto podľa § 461 SSP rozhodol spôsobom, ktorý je uvedený vo výroku tohto rozsudku.

43. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd podľa § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal a rovnako aj žalovanej nárok na ich náhradu nepriznal v súlade s § 467 ods. 1 v spojení s § 168 SSP.

44. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 prvá veta SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.